

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege cu privire la asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege cu privire la <i>asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri</i> , a fost elaborat de Ministerul Finanțelor în parteneriat cu Serviciul Fiscal de Stat.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul menționat a fost elaborat în baza Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025, clusterul 3 (Competitivitate și creștere incluzivă), capitolul 16 (Fiscalitate), pct. 21.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În prezent, cooperarea cu alte state, inclusiv cu statele membre ale Uniunii Europene (UE), în domeniul recuperării creanțelor fiscale, se realizează în conformitate cu Convenția privind asistența administrativă reciprocă în materie fiscală, adoptată la Strasbourg la 25 ianuarie 1988, ratificată prin Legea nr. 149/2011, și cu Hotărârea Guvernului nr. 1275/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de aplicare a prevederilor tratatelor internaționale ale Republicii Moldova în domeniul asistenței administrative reciproce în materie fiscală. În același timp, normele privind modul și condițiile de cooperare între statele membre ale UE în domeniul recuperării creanțelor fiscale sunt prevăzute în Directiva (UE) 2010/24 a Consiliului din 16 martie 2010 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de impozite, taxe și alte măsuri. Conform Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, clusterul 3 (Competitivitate și creștere incluzivă), capitolul 16 (Fiscalitate), pct. 21, Republica Moldova urmează să transpună în legislația națională prevederile Directivei (UE) 2010/24. Deși unele prevederi din legislația națională sunt similare cu cele prevăzute în directiva menționată, aceasta nu este transpusă în cadrul normativ în vigoare. Prin urmare, ținând cont de acest fapt, precum și de angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul parcursului său european, adoptarea proiectului de lege menționat va asigura alinierea legislației naționale în domeniul cooperării internaționale privind recuperarea creanțelor fiscale la acquis-ul UE.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Prezentul proiect de lege stabilește norme privind asistența în vederea recuperării în Republica Moldova a unor creanțe stabilite într-un alt stat membru al UE, precum și asistența în vederea recuperării într-un alt stat membru al UE a creanțelor stabilite în Republica Moldova. Astfel, în proiectul de lege menționat sunt reglementate toate aspectele ce vizează modul și condițiile de cooperare cu statele membre ale UE în domeniul recuperării creanțelor legate de impozite, taxe și alte măsuri, după cum urmează: 1) categoriile de creanțe care sunt pasibile/nu sunt pasibile a fi recuperate conform prevederilor titlului menționat; 2) autoritățile competente din Republica Moldova pentru aplicarea prevederilor titlului menționat; 3) furnizarea informațiilor relevante pentru recuperarea creanțelor;

4) notificarea anumitor documente referitoare la creanțe;
5) transmiterea/recepționarea cererilor de recuperare a creanțelor și a cererilor de aplicare a măsurilor de asigurare;

6) modul de recuperare a creanțelor și alte aspecte relevante acestui proces, precum: consecințele intentării litigiilor cu privire la creanță/măsurile de executare silită asupra procesului de recuperare a creanțelor, termenele de prescripție privind recuperarea, modificarea sau retragerea cererii de asistență pentru recuperare;

7) mijloacele de comunicare a documentelor referitoare la recuperarea creanțelor, limba utilizată în comunicarea cu autoritățile competente din statele membre ale UE, cheltuielile legate de recuperarea creanțelor, modul și condițiile de divulgare a informațiilor și documentelor recepționate;

8) informarea anuală a Comisiei Europene cu privire la numărul de cereri de informații, de comunicare și de recuperare sau de măsuri asigurătorii transmise/primate, precum și despre valoarea creanțelor pentru care se solicită asistență pentru recuperare și sumele recuperate.

De asemenea, în vederea asigurării faptului că modalitățile de asigurare și/sau de executare silită a obligației fiscale reglementate de legislația fiscală se vor aplica în mod similar și în cazul recuperării creanțelor stabilite într-un stat membru UE, proiectul de lege, norme tranzitorii, prevedea ajustări și la art.133 din Codul fiscal ce ține de atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat și completarea Codului fiscal cu art.207¹ care include norma generală privind procesul de recuperare creanțelor care va fi efectuat conform prevederilor legii speciale.

Proiectul de lege prevede intrarea sa în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În termen de 6 luni de la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, urmează a fi elaborate și aprobate modificările la cadrul normativ secundar pentru a asigura punerea în aplicare a prevederilor proiectului menționat.

Totodată, în perioada de timp până la intrarea în vigoare a proiectului menționat urmează a fi definitivate lucrările tehnice necesare pentru interconectarea sistemelor informaționale naționale cu sistemele informaționale ale UE (rețeaua comună de comunicații a UE), care sunt necesare pentru efectuarea schimbului electronic de documente în domeniul recuperării creanțelor (cereri de informații, cereri de recuperare, alte acte) între statele membre ale UE.

Până la intrarea în vigoare a proiectului de lege menționat, conlucrarea cu statele membre ale UE în domeniul recuperării creanțelor se va realiza în conformitate cu Convenția privind asistența administrativă reciprocă în materie fiscală, adoptată la Strasbourg la 25 ianuarie 1988, ratificată prin Legea nr. 149/2011, și cu Hotărârea Guvernului nr. 1275/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de aplicare a prevederilor tratatelor internaționale ale Republicii Moldova în domeniul asistenței administrative reciproce în materie fiscală.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului de lege nu au putut fi aplicate alte opțiuni alternative, întrucât transpunerea fidelă a Directivei (UE) 2010/24 a Consiliului din 16 martie 2010 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de impozite, taxe și alte măsuri reprezintă o condiție esențială pentru armonizarea legislației naționale la acquis-ul UE.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Adoptarea proiectului de lege va asigura un cadru normativ și procedural uniform și simplificat de asistență în materie de recuperare a creanțelor fiscale, eficientizând conlucrarea cu statele membre UE în domeniul dat. De asemenea, aceasta va contribui la consolidarea

capacităților instituționale ale Serviciului Fiscal de Stat de recuperare a creanțelor fiscale și la majorarea sumei creanțelor recuperate.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Conform proiectului de lege, din categoria datelor cu caracter personal care sunt comunicate între statele membre ale UE în vederea acordării asistenței privind recuperarea creanțelor fac parte numele, adresa și orice alte informații utile pentru identificarea persoanei. Astfel de informații pot fi utilizate în scopul aplicării de măsuri asigurătorii sau de executare în privința creanțelor care intră sub incidența proiectului de lege menționat. De asemenea, astfel de informații pot fi utilizate pentru evaluarea și impunerea contribuțiilor obligatorii la sistemul de securitate socială.
Modul și condițiile de divulgare a informațiilor și documentelor comunicate de autoritățile competente ale statelor membre ale UE, precum și garanțiile pentru asigurarea unei protecții adecvate a acestora sunt reglementate în proiectul de lege menționat (art. 402 din Codul fiscal: Divulgarea informațiilor și a documentelor), care prevede inclusiv obligația păstrării secretului fiscal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Prin adoptarea proiectului de lege menționat va fi asigurată transpunerea deplină în legislația națională a Directivei (UE) 2010/24 a Consiliului din 16 martie 2010 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de impozite, taxe și alte măsuri.
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Directiva (UE) 2010/24 a Consiliului din 16 martie 2010 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de impozite, taxe și alte măsuri stabilește normele în temeiul cărora statele membre ale UE urmează să asigure asistența în vederea recuperării, într-un stat membru, a tuturor creanțelor menționate la articolul 2 din directiva menționată, născute într-un alt stat membru al UE.
Directiva menționată nu este transpusă în prezent în legislația națională, dar acțiuni similare cu cele prevăzute de directiva în cauză sunt aplicate la nivel național în conformitate cu Convenția privind asistența administrativă reciprocă în materie fiscală, adoptată la Strasbourg la 25 ianuarie 1988, ratificată prin Legea nr. 149/2011, și cu Hotărârea Guvernului nr. 1275/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de aplicare a prevederilor tratatelor internaționale ale Republicii Moldova în domeniul asistenței administrative reciproce în materie fiscală.
Relația dintre componentele Directivei (UE) 2010/24 și părțile corespunzătoare ale proiectului de lege menționat, precum și gradul de transpunere a directivei respective, sunt reflectate în Tabelul de concordanță elaborat.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
La nivel European, se aplică Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1189/2011 al Comisiei din 18 noiembrie 2011 de stabilire a unor norme referitoare la anumite dispoziții

din Directiva 2010/24/UE a Consiliului privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de impozite, taxe și alte măsuri, care include formulare-tip și cereri care vor fi utilizate de către autorități responsabile.

Prevederile regulamentului dat vor fi aplicabile direct în legislația națională la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Totodată, ca urmare adoptării proiectului de lege dat, Guvernul va asigura ajustări necesare la Hotărârea Guvernului nr. 1275/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de aplicare a prevederilor tratatelor internaționale ale Republicii Moldova în domeniul asistenței administrative reciproce în materie fiscală.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, la data de 05 februarie 2026, pe platforma Ministerului Finanțelor a fost plasat anunț privind inițierea elaborării proiectului de lege: <https://mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Bierea-elabor%C4%83rii-proiectului-739> , iar accesul la anunțul privind consultarea proiectului a fost asigurat prin următorul link <https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-de-lege-cu-privire-la-aprobarea-procedurii-de-asisten%C8%9Ba-reciproc%C4%83-%C3%AEn-materie-de> .

Totodată, în conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, prezentul proiect de lege a fost supus avizării către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură, Banca Națională a Moldovei, Centrul Național de Protecția Datelor cu Caracter, precum și supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației, fiind asigurată elaborarea sintezei în cauză.

7. Concluziile expertizelor

Informația cu privire la expertiza anticorupție este inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor.

În raportul de expertiză anticorupție s-a concluzionat faptul că, proiectul a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor și are drept scop alinierea legislației naționale în domeniul cooperării internaționale privind recuperarea creanțelor fiscale la acquis-ul UE.

Astfel, prin proiect se propune aprobarea legii cu privire la asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri. Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă caracterul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 din Legea integrității nr.82/2017.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Nota de fundamentare a proiectului a fost întocmită cu respectarea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.

Implementarea prevederilor propuse poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general în sensul prevederilor Legii integrității nr. 82/2017.

Informația referitoare la concluziile expertizei juridice și aferent respectării normelor de tehnică legislativă sunt incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de lege impune ajustarea cadrului normativ secundar, și anume a Regulamentului privind mecanismul de aplicare a prevederilor tratatelor internaționale ale Republicii Moldova în domeniul asistenței administrative reciproce în materie fiscală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1275/2018.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului de lege menționat va fi asigurată de către autoritățile competente pentru aplicarea prevederilor acestuia și anume: Serviciul Fiscal de Stat și, în cazul creanțelor aferente prelevărilor și altor drepturi prevăzute în cadrul organizării comune a pieței din sectorul zahărului – Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Totodată, implementarea prezentului proiect implică lucrări tehnice de interconectare a sistemelor informaționale naționale cu sistemele informaționale ale UE (rețeaua comună de comunicații a UE), care sunt necesare pentru efectuarea schimbului electronic de documente în domeniul recuperării creanțelor (cereri de informații, cereri de recuperare, alte acte) între statele membre ale UE.

Ministră

Victoria BELOUS